

Ügyszám: NAIH-1660-11/2013/V

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a továbbiakban: Hatóság)

jelentése

Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala másolatok kiadásáért megállapított költségtérítése tárgyában

A bejelentő a Hatósághoz érkezett bejelentésében azt kifogásolta, hogy Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala 16 000 Ft-ot kér 100 oldalnyi másolat kiadásáért.

Az ügyben a Hatóság az alábbiakról tájékoztatta a bejelentőt és az Önkormányzatot, továbbá ajánlást tett a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal részére.

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 29. § (3) bekezdése értelmében az adatokat tartalmazó dokumentumról vagy dokumentumrészről, annak tárolási módjától függetlenül az igénylő másolatot kaphat. Az adatot kezelő közfeladatot ellátó szerv a másolat készítéséért – az azzal kapcsolatban felmerült költség mértékéig terjedően – költségtérítést állapíthat meg, amelynek összegéről az igénylőt az igény teljesítését megelőzően tájékoztatni kell.

Ha az a dokumentum vagy dokumentumrész, amelyről az igénylő másolatot igényelt, jelentős terjedelmű, a másolat iránti igényt a költségtérítésnek az igénylő általi megfizetését követő 15 napon belül kell teljesíteni. Arról, hogy a másolatként igényelt dokumentum vagy dokumentumrész jelentős terjedelmű, továbbá a költségtérítés mértékéről, valamint az adatigénylés teljesítésének a másolatkészítést nem igénylő lehetőségeiről az igénylőt az igény kézhezvételét követő 8 napon belül tájékoztatni kell. (29. § (4) bek.)

Az Infotv. értelmében továbbá az adatigénylésnek közérthető formában és – amennyiben ezt az adatot kezelő közfeladatot ellátó szerv aránytalan nehézség nélkül teljesíteni képes – az igénylő által kívánt technikai eszközzel, illetve módon kell eleget tenni. Ha a kért adatot korábban már elektronikus formában nyilvánosságra hozták, az igény teljesíthető az adatot tartalmazó nyilvános forrás megjelölésével is. Az adatigénylést nem lehet elutasítani arra való hivatkozással, hogy annak közérthető formában nem lehet eleget tenni. (30. § (2). bek.)

Az Infotv. szerinti adatigénylések teljesítésekor az állandó adatvédelmi biztosi és hatósági gyakorlat értelmében másolási költség alatt kizárólag az anyagköltség vehető figyelembe, a munkadíj, az energiaköltség és az amortizáció figyelmen kívül hagyandó, továbbá a kis terjedelmű másolatok igénylésénél lehetőség szerint el kell tekinteni a költségtérítés megállapításától.

Az Infotv. tehát nem teszi kötelezővé költségtérítés megállapítását, hanem csak lehetőségként említi azt. Az információszabadság érvényesülését az szolgálja jobban, ha a közfeladatot ellátó szerv – amikor csak lehet – eltekint a költségtérítés megállapításától és/vagy az ezzel kapcsolatos igénye érvényesítésétől.

Mivel a közfeladatot ellátó szerv köteles a közérdekű adatok kiadása előtt az abban szereplő személyes adatokat felismerhetetlenné tenni, a dokumentumok anonimizálása a másolással kapcsolatban felmerült költségnek minősül. Azonban ahogy az „egyszerű” másolat esetében, úgy

az anonimizált másolat esetében is a költség fogalma szűken értelmezendő. Csak a másoláshoz (beleértve az anonimizálást is) szorosan kapcsolódó „anyagköltségek” számolhatók fel, továbbá a kis terjedelmű másolatok igénylésénél lehetőség szerint ez esetben is el kell tekinteni a költségtérítés megállapításától.

A közfeladatot ellátó szervnek a közérdekű adatok megismerésére irányuló igények teljesítésének rendjét rögzítő szabályzatot kell készítenie az Infotv. 30. § (6) alapján, melynek többek között a költségtérítés mértékére és a fizetés módjára is ki kell térnie.

Összefoglalva tehát a fentieket, a Hatóság álláspontja értelmében egy megyeszékhely és megyei jogú város önkormányzata esetében a 100 oldalnyi dokumentum nem minősül jelentős terjedelmű adatigénylésnek, és a megállapított 160 Ft/ oldal költségtérítés pedig mindenképpen túlzó mértékű.

Amennyiben az adatigénylő a kért adatok szolgáltatásának teljesítését elektronikus úton igényli, úgy nem állapítható meg költségtérítés az önkormányzat részéről, illetőleg amennyiben az nem jár személyes és védett adatok megismerésével, úgy az igénylő élhet a szintén költségmentes betekintés lehetőségével is.

Az Infotv. 56. § (1) bekezdése alapján ezért a Hatóság felszólította az Önkormányzatot, hogy az adatigénylésnek a bejelentő által kívánt technikai eszközzel, illetve módon tegyen eleget. Felszólította továbbá, hogy a költségtérítést a fentiekben kifejtettek szerint módosítsa.

Az Infotv. 56. § (2) bekezdése alapján a Hatóság kérte a jegyzőt, hogy álláspontjáról, valamint az ügyben megtett intézkedéseiről 30 napon belül írásban tájékoztassa.

A jegyző tájékoztatása szerint – figyelemmel arra, hogy az Infotv. 29. § (5) bekezdésében hivatkozott, a költségtérítés mértékének megállapítása során figyelembe vehető költségelemek és azok legmagasabb mértékének megállapítása során alkalmazandó szempontokat meghatározó jogszabály a mai napig nem lépett hatályba, – saját szempontjaik szerint határozták meg a költségtérítés mértékét.

Szabályzatuk III. fejezetének 9. pontja határozza meg az önkormányzatnál a másolat készítéséért megállapítandó költségtérítés mértékét. Eszerint:

„A másolat készítésének költsége oldalanként 150,- Ft + ÁFA, ezen felül

- A másolat A4-es nyomtatása papírlapú adathordozóra: + 15 Ft/oldal+ ÁFA*
- A másolat A3-as nyomtatása papírlapú adathordozóra: + 20 Ft/oldal + ÁFA*
- A másolat CD-re/DVD-re történő rögzítése esetén adathordozóként + 300 Ft + ÁFA*

Elektronikus úton történő továbbítás esetén a másolatkészítés költségén felül további költség nem merül fel.”

Tájékoztatják továbbá a Hatóságot arról is, hogy az adatszolgáltatás költségtérítésének mértékét nem kívánják módosítani, azonban a vonatkozó jogszabály hatálybalépésével egyidejűleg szabályzatukat azzal összhangba fogják hozni.

A válaszlevélben foglaltakhoz a Hatóság az alábbi észrevételeket tette:

A Hatóság álláspontja az önkormányzat közérdekű adat megismerése iránti igények teljesítésének gyakorlata vonatkozásában az, hogy jelen szabályozás példátlanul ellehetetleníti az érintettek közérdekű adat megismeréshez való jogát az alábbiak okán:

- A másolat készítésének fogalmilag kizárt, hogy a nyomtatáson felül költsége legyen.
- A közérdekű adatok megismerése iránti igény teljesítése nem tartozik ÁFA körbe az alábbiak okán:

Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Áfatv.) 2. §-a alapján a törvény hatálya a

- a) adóalany által – ilyen minőségében – belföldön és ellenérték fejében teljesített termékértékesítésére, szolgáltatásnyújtására,
 - b) terméknek az Európai Közösségen (a továbbiakban: Közösség) belüli egyes, belföldön és ellenérték fejében teljesített beszerzésére és
 - c) termék importjára
- terjed ki.

Adóalany az a jogképes személy vagy szervezet, aki (amely) saját neve alatt gazdasági tevékenységet folytat, tekintet nélkül annak helyére, céljára és eredményére. (5. § (1) bek.)

A törvény értelmében gazdasági tevékenység: valamely tevékenység üzletszerű, illetőleg tartós vagy rendszeres jelleggel történő folytatása, amennyiben az ellenérték elérésére irányul, vagy azt eredményezi, és annak végzése független formában történik. (6. § (1) bek.)

Az önkormányzat azonban a közérdekű adatok teljesítésekor nem szolgáltatást nyújt, hanem az Alaptörvényben meghatározott alapvető jog teljesítője. Az önkormányzat továbbá nem gazdasági tevékenysége körében, üzletszerűen értékesíti a másolatokat, hanem lehetősége van a felmerült anyagköltségek megtérítését kérni az adatigénylőtől.

A másolás költsége tehát az Infotv. értelmében csak alacsonyabb lehet, mint a piaci ár, mert sem általános forgalmi adót, sem munkadíjat, sem energiaköltséget, sem amortizációs elemeket nem tartalmazhat.

A fentiek okán Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalának gyakorlata ellentétes a közérdekű adatok megismeréséhez fűződő, az Alaptörvényben meghatározott alapvető joggal, valamint az Infotv. rendelkezéseivel.

A fentiek alapján a Hatóság ajánlást tett a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal részére annak érdekében, hogy Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatának közérdekű adatkiadási gyakorlatát hozzák összhangba a hatályos jogszabályokkal, így az Alaptörvénnyel, az Infotv.-el és az Áfatv.-el.

Demeter Ervin kormány megbízott arról tájékoztatta a Hatóságot, hogy az ajánlásban megfogalmazottakat ismertette Miskolc megyei Jogú Város Önkormányzat Polgármesterével, kérve, hogy a közérdekű adatok kiadásának gyakorlatát, valamint az adatkezelési szabályzat kifogásolt rendelkezéseit tekintsék át, és hozzák összhangba az Alaptörvény, az Infotv. valamint az Áfatv. hatályos rendelkezéseivel.

Tájékoztatta továbbá a kormány megbízott a Hatóságot arról, hogy Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata és szervei által hivatalának megküldött dokumentumok áttekintését követően megállapította, hogy a Közgyűlés, annak bizottságai, valamint a polgármester a közérdekű adatok kiadása tárgyában döntést nem hozott.

Előadta továbbá, hogy Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 132. §-ában biztosított jogkörében eljárva a kormányhivatal törvényességi felügyeleti eljárása során a helyi önkormányzat szervezetének, működésének, döntéshozatali eljárásának, döntéseinek jogszerűségét, valamint a törvényen alapuló jogalkotási, továbbá jogszabályon alapuló döntési és feladat-ellátási (közszolgáltatási) kötelezettségének teljesítését jogosult vizsgálni. Nem terjed ki azonban a kormányhivatal törvényességi felügyeleti jogköre azokra a helyi önkormányzat és szervei által hozott határozatokra, amelyek alapján munkaügyi vitának vagy közszolgálati jogviszonyból származó vitának, jogszabályban meghatározott bírósági vagy közigazgatási hatósági eljárásnak van helye, továbbá azokra a döntésekre sem, amelyeket a képviselőtestület mérlegelési jogkörében hozott.

A fentiekre tekintettel – mivel Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata továbbra sem kíván változtatni a Hatóság állásfoglalásában és felszólításában kifejtetteken – a Hatóság az ügyben az Infotv. 59. §-ának (1) bekezdése alapján jelentést bocsát ki. Tekintettel arra, hogy a Hatóság jelentése nyilvános, azt a Hatóság a honlapján elérhetővé tette. Az Infotv. 59. § (5) bekezdése alapján a Hatóság jelentése bíróság vagy más hatóság előtt nem támadható meg.

Budapest, 2013. december

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár